

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072   Факс: +381 11 32-32-203
e-mail: komora@sbb.rs   a.k.srbije@gmail.com

број: 559/2015
датум: 13.05.2015.

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 33

ПРИМЉЕНО: 14. 05. 2015

Број	Прилог	Вредн.
120		

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Г. ЧЕДИМИР БАЦКОВИЋ, ПОМОЋНИК МИНИСТРА ПРАВДЕ
РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ НАЦРТА ЗАКОНА О БЕСПЛАТНОЈ
ПРАВНОЈ ПОМОЋИ

НЕМАЊИНА 22
11000 БЕОГРАД

Поштовани г. Бацковићу,

Поштовани чланови Радне групе,

У складу са закључком са састанака Радне групе за израду нацрта Закона о бесплатној правној помоћи који су одржани дана 07. /08.05.2015. и којима је присуствовала професор међународног јавног права г-ђа H  l  ne Tigroudja, у својству експерта ЕУ, Адвокатска комора Србије је дана 13.05.2015. одржала седницу Управног одбора у проширеном саставу уз учешће председника адвокатских комора у саставу Адвокатске коморе Србије на коме су усвојени следећи ставови које вам достављамо:

- Правна помоћ је јединствена и недељива и она мора бити доступна сваком лицу. У том смислу, не постоји посебно институт бесплатне правне помоћи, већ постоји стандард о остваривању права на бесплатну правну помоћ. Стога се не може доносити Закон о бесплатној правној помоћи, већ Закон о праву на бесплатну правну помоћ.

- Сагласно повељи УН и Европској декларацији о људским правима, Уставом Србије је зајемчено право на правично суђење и право на правну помоћ. Ова два права су нераздвојива и не могу бити одвојено разматрана. Из ових зајемчених права произилази и право на правну помоћ лица која су социјално угрожена или припадају осетљивим групама коју финансира држава која је обавезна да успостави одрживи систем бесплатне правне помоћи, што представља остваривање њене социјалне функције. Та лица (социјално угрожена и лица која припадају осетљивим групама) морају бити у истом положају у остваривању права на правну помоћ, као и она која то право (на правну помоћ) могу да остваре из сопствених средстава. Свако друго решење представља дискриминацију наведених групација и представља кршење гарантованих људских права,

- Међународне конвенције и достигнути стандарди у Европској унији гарантују сваком лицу на право потребну правну помоћ пружи самостална и независна служба потпуно одвојене од државе,

- Адвокатска комора Србије истиче да сви прописи у Републици Србији морају бити у складу са Уставом Републике Србије и међународним ратификованим уговорима који су саставни део правног система Републике Србије,

- Адвокатска комора Србије посебно наглашава да је европски стандард обезбеђење права на правну помоћ социјално угроженој категорији становништва и осетљивим групама засновано на једнаком праву на правично суђење које обухвата три међусобно повезана и условљена права и то: правично суђење, једнако правично суђење и суђење у разумном року. Тај европски стандард се обезбеђује путем закона о праву на бесплатну правну помоћ на два начина: путем приступа бесплатної правної помоћи и остваривањем квалитета исте. У зависности од позитивних прописа сваког националног законодавства зависи како ће се право на бесплатну правну помоћ остваривати.

- Према упоредноправној пракси европских земаља (Велика Британија, Грчка, Бугарска, Шпанија, Словенија, Немачка, Француска, Аустрија, Италија) бесплатну правну помоћ пружају адвокати, као самостална и независна службе пружања правне помоћи. Напомена: подаци преузети са сајта Европске комисије – European Judicial Network – Legal Aid http://ec.europa.eu/civiljustice/legal_aid

- Одредбом члана 67 Устава Републике Србије је прописано:

„Право на правну помоћ

Члан 67.

Свакоме се, под условима одређеним законом, јемчи право на правну помоћ.

Правну помоћ пружају адвокатура, као самостална и независна служба, и службе правне помоћи које се оснивају у јединицама локалне самоуправе, у складу са законом.

Законом се одређује када је правна помоћ бесплатна.“

- члан 67. Устава РС је приликом израде нацрта Закона о бесплатној правној помоћи који би требало да доведе до увођења одрживог система бесплатне правне помоћи у Републици Србији, екстензивно тумачен чиме се мења смисао императивне норме садржан у овој одредби Устава РС. Наиме, трећи став чл 67 Устава РС садржи упућујућу норму да ће се законом утврдити када је правна помоћ бесплатна, односно ко може и под којим условима да оствари право на бесплатну правну помоћ. То са, једне стране, значи да се овим законом не уводи никакав нови облик правне помоћи, већ би овим законом требало да се уреде случајеви када је, за кога и под којим условима правна помоћ бесплатна. С друге стране, то значи да је овом одредбом Устава (члан 67) утврђен и стандард у погледу стручности пружалаца правне помоћи, те да уколико се говори о остварењу гарантованог људског права на једнак приступ правди, пружаоци морају бити адвокати или лица која су дипломирани правници или дипломирани правници са положеним правосудним испитом запослени у јединицама локалне самоуправе. Наглашавамо да се у конкретној ситуацији НИЈЕ У ПИТАЊУ МОНОПОЛ АДВОКАТУРЕ, ВЕЋ ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СТРУЧНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ И ТО ОД СТРАНЕ САМОСТАЛНЕ И НЕЗАВИСНЕ СЛУЖБЕ ОДВОЈЕНЕ ОД ДРЖАВЕ, ЈЕР САМО НА ТАЈ НАЧИН ОСТВАРУЈЕ СЕ ПУН КАПАЦИТЕТ ПРАВА НА ПРАВНУ ПОМОЋ.

- КАДА ЈЕ РЕЧ О ПРАВУ НА БЕСПЛАТНУ ПРАВНУ ПОМОЋ НЕ РАСПРАВЉА СЕ О ДЕЛОКРУГУ РАДА АДВОКАТУРЕ ИЛИ ДРУГИХ СЛУЖБИ, ВЕЋ СЕ ПОСТАВЉА ПИТАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРУЖАЊА ПРАВНЕ ПОМОЋИ У СМISЛУ ИЗГРАДЊЕ ИНСТИТУТА ПРАВА НА ПРАВНУ ПОМОЋ КОЈУ У СУШТИНИ ПРЕДСТАВЉА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНСТИТУТА СЛОБОДЕ. УСТАНОВЉАВАЊЕ ОДРЖИВОГ СИСТЕМА ПРАВА НА БЕСПЛАТНУ ПРАВНУ ПОМОЋ ПРЕДСТАВЉА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ОВОГ ПРАВА КАТЕГОРИЈИ СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНИХ ЛИЦА И ЛИЦИМА КОЈА ПРИПАДАЈУ ОСЕТЉИВИМ ГРУПАМА НА ПРУЖАЊЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ ОД СТРАНЕ САМОСТАЛНЕ И НЕЗАВИСНЕ СЛУЖБЕ ОДВОЈЕНЕ ОД ДРЖАВЕ.

- У искључивој надлежности овог закона је питање корисника права на бесплатну правну помоћ и услова под којим се то право може користити.

- Наглашавамо да се не могу изједначити појмови пуномоћника у парничном, ванпарничном или управном поступку са појмом пружалаца бесплатне правне помоћи, с обзиром да се пружалац, када је реч о праву на бесплатну правну помоћ, мора одредити у складу са достигнутим правним стандардом, а имајући у виду ко су корисници права из овог закона. Примера ради, према одредбама Закона о општем управном поступку пуномоћник може бити свако физичко

пословно способно лице које не мора бити дипломирани правник (члан 48.) па као такав ни пружалац бесплатне правне помоћи.

- У том смислу је Управни одбор Адвокатске коморе Србије оценио као позитивно решење дато у нацрту Закона о бесплатној правној помоћи које у потпуности усаглашено са Уставом Републике Србије и чланом 67: остваривање права на бесплатну правну помоћ коју пружају адвокати као самостална и независна служба, успостављање својеврсне одговорности адвокатских комора као самосталних, саморегулирајућих, независних и обавезних професионалних удружења адвоката које сачињавају листе адвоката – пружалаца бесплатне правне помоћи и врше контролу квалитета те помоћи.

Посебно наглашавамо да је неопходно да се средства пореских обвезника употребљавају на начин који ће омогућити стручно, ефикасно и делотворно остваривање права на бесплатну правну помоћ и указујемо да успостављена концепција нацрта Закона о бесплатној правној помоћи из фебруара 2015. нија сагласна члану 67 Устава Републике Србије у погледу пружалаца бесплатне правне помоћи. Нарочито указујемо да је један од протестних захтева адвокатури Србије током 2014 и јануара 2015. био захтев за повлачење из процедуре тадашње нацрта Закона о бесплатној правној помоћи и то из разлога његове несагласности са Уставом Републике Србије, што ни изменама нацрта из фебруара 2015. није у целости отклоњено.

ПРЕДСЕДНИК
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
Драгољуб Ђорђевић, адвокат

